

hogy egy természeti szépségei és néprajzi viszonyai által egyaránt érdekes országot ismerjünk meg. Alkalmat nyújtott végül arra, hogy a boszniai erdőtisztai karban kedves szaktársakat leljünk, a kiknek páratlanul szívélyes fogadását és rólunk való kitünő gondoskodását mindenkor hálás emlékünkből fogjuk tartani.

Nem is zárhatnók e sorokat méltóbban, mint hogy mindazoknak, a kik tanulmányutunkat lehetővé tették, azt előmozdították és érdekünkben fáradoztak, e helyen is őszinte köszönetet nyilvánítunk. Köszönetünk illeti első sorban báró *Burián* István közös pénzügyminiszter ur ő Nagyméltóságát, a boszniai és hercegovinai országos kormányt és mindazokat a hatóságokat, iparvállalatokat és cégeket, a melyekkel érintkeztünk, és különös hálánkról biztosítjuk *Petraschek* Károly udvari tanácsos, *Bubert* Mihály kormánytanácsos és *Miklau* Bálint erdőtanácsos urakat, valamint valamennyi boszniai kartársunkat, a kik oly önfeláldozó módon fáradoztak utunk sikere érdekében.

Az idei szárazság okozta bajok enyhítéséről.

Irta: *Cserny Győző*.

Megemlékeztünk már azokról a károkról, a melyeket a f. évi szokatlanul száraz nyári időjárás a mező- és erdőgazdaságnak okozott és azokról a kivételes intézkedésekről, a melyek a mezőgazdaság javára és részben az ugyis sujtott erdő rovására tétettek. Szükségesnek tartjuk itt már most azokról a teendőkről is megemlékezni, melyek a szárazság által károsított erdőgazdaság érdekében szükségesek volnának, mert a kivételes rendszabályoknak helye van az erdőgazdaságnál is, és állami segítségre az erdőgazda is jogos igényt támaszthat.

Mint halljuk, a földmivelésügyi miniszter ebből az alkalomból el is rendelte már és külön összeget engedélyezett arra, hogy

egy-egy vidékeken s különös, megokolt esetekben a kopár s vizmosásos területek nagyobb mérvben az állam által fizetett munkával erdősíttessenek.

Mint eddig is, úgy a jövő év tavaszán is állami, ingyen csemeték s — a kedvezőtlenebb anyagi helyzetben lévő kisebb birtokosok között — állami pénzsegélyek fognak kiosztatni. Részünkről igen czélszerűnek vélnők azt is, ha a segélyezés egyttal nemcsak az újból teljesítendő, de a f. évben végzett s a szárazság következtében kipusztult erdősítések pótlására is kiterjeszhetnék és igazolt esetekben az illető kisebb erdők s kopár területek birtokosai a csemeték teljesen ingyen való adományozásának kedvezményében a jövő évben kivételesen kiterjedtebb mértékben részesíttetnének.

Hathatós segély volna a szárazság által károsított erdő adójának részleges elengedése. Adótörvényeinkben azonban, sajnos, az erdőgazdaságot illetőleg mindeddig kevés kedvezményről van említés téve.

Az 1875. évi VII. t.-cikk 6-ik §-a c) pontjának rendelkezései szerint „erdősítések a másnemű művelésre tartósan nem használható területen, jelesen: futó homokon, köves vagy vizmosásos, silány szántóföldeken vagy legelőkön, erdei kopár tisztásokon az erdősítés nehézségeihez és költségéhez mérten 20—40 évig ideiglenesen adómentesek, mely idő eltelte után az ily területek minőségük szerint megadóztatandók“. (A letarolandó erdőtalaj ujra beerdősítésénél ez a kedvezmény nem jár.)

Teljes adómentességben vagy adókedvezményben részesíttetnek még a véderdők is (1879. évi XXXI. t.-cz. 2. §.).

Sajnos azonban, hogy a birtokosok — nagy részt járatlanságból — a törvény e kedvezményeit sem veszik igénybe.

Az elemi csapások által okozott károk közül az 1883. évi XLIV. t.-cz. 49-ik §. szerint az erdőgazdaságnál csak a *jégeső*, *árvíz* és *tűz* által okozott károk eseteiben van adóelengedésnek helye, míg a mezőgazdaságnál az említettekén kívül még a rovarok, a fagy, a földárja által okozott *árvíz*, *tartós szárazság* s más elemi csapások által okozott károk is — a mennyiben azok nagyobb területeken, egész dülőkön fordultak elő — adóelengedést vonnak maguk után.

Az erdőben tehát sem a *rovarkárok*, sem *hó vagy jégtörések*, sem a *viharok*, sem a *tartós szárazság* okozta károk, bármilyen nagyok legyenek azok, nem adnak jogot adóelengedés vagy adókedvezmény kérésére.

Adótörvényeink e károk előfordulásánál az erdőgazdasággal szemben kivétel vagy jótétemény gyakorlását nem ismerik s e tekintetben bizony szűkmarkuak.

Az erdőgazdaság a mezőgazdasággal szemben itt is háttérbe van szorítva, e tekintetben sem részesül avval egyenlő elbánásban.

A f. évi tartós szárazság szomorú következményei szolgáltatassanak tehát alkalmat az erdőgazdaság e mostoha helyzetének mérlegelésére is.

Jól tudjuk ugyan, hogy ott, hol új adókedvezmények engedélyezéséről vagy adóelengedésről van szó, az ily irányu kívánások teljesítése kérdéses s nehézséggel jár, mégis kívánatos volna legalább kísérletet tenni az iránt, hogy a szóban lévő adókedvezmény akár törvény útján, akár rendeleti intézkedés alapján az erdőgazdaságra is kiterjesztessék, hogy az erdőgazdaság abban a méltánylásban részesüljön, mint azt nemzetgazdasági jelentőségénél fogva megérdemli.

Az erdőkárosítások mérséklésének módja a volt nászódvidéki erdőségekben.

Irta: *Puskás Ferencz*, m. kir. erdőmester.

Igen gyakran olvashatunk az Erdészeti Lapokban az erdőtenyésztés különböző módjairól, vagyis arról, hogy egyik-másik vidéken, terepen, melyik mód szerinti erdősítés felel meg leginkább a kívánalomnak, s vezet az erdőnevelés terén eredményre.

Az erdőállomány védelméről azonban, különösen az erdőkárosítások, vagy jobban mondva a lopások ellen az adott viszonyok között a legcélszerűbben, illetve legsikeresebben alkalmazható rendszabályokról ritkán esik szó szaklapunkban, pedig az erdő-